

Svar på høringsutkast og forslaget til å legge ned Kunst, design og arkitektur (KDA) på Elverum videregående skole (Elvis).

Elverum videregående skole har lang fartstid som både studiespesialiserende og yrkesfaglig skole.

Elvis ligger sentrert i en region med elever som dagpendler fra Trysil, Solør, Rena og Løten/Hamar, i tillegg til mange hybelboere. Noe skolen ivaretar på en god måte, med aktiviteter for hybelboere på ettermiddager. Et bredt skoletilbud er derfor viktig for alle elever som tenker søke seg hit. KDA er eneste tilbud innen kreative fag i kommunen og byen Elverum, lokalisert øst i et stort fylke. Tilbudet gir generell studiekompetanse, samtidig som elevene motiveres av å ha programfag de har interesse og ofte talent for. Med mange års erfaringer i skole og denne linjen, ser vi faglærerne et stort behov for en gruppe elever som ikke ønsker å være, eller passer inn, i studiespesialiserende eller andre linjer. Det må være plass for disse i norsk skole også, og med tanke på det lange fylket vårt er det viktig å fordele denne muligheten utover fylket og ikke bare rundt Mjøsa. Elvis er et knutepunkt i vår region, med spesielt godt miljø på KDA, ifølge elevene selv.

KDA Elvis er derfor en viktig brikke øst i vårt store fylke for å ivareta viktige punkt i læreplanens overordnede del for flest mulig elever:

- Ivareta et inkluderende læringsmiljø
- Skaperglede, engasjement og utforsking
- Samarbeid hjem og skole
- Identitetsskaping og kulturelt mangfold
- Folkehelse og livsmestring
- Arbeid for bærekraftig utvikling

Vi reagerer også på at fylkets videregående skoler har ulik praksis i forhold til klassestørrelser på KDA. Gjøvik og Lillehammer opererer med 15 elever i hver klasse, på grunn av blant annet arealstørrelse på klasserom. Hos oss er tallet satt til 20 elever. Under planlegging av vår nylige renoverte skole, ble vår avdeling utarbeidet for en klassestørrelse på 15. Det vil si at med litt større pulter som er vanlig på en praktisk linje, er det ikke mulig med 20 elever på våre klasserom. Mulighet for å åpne en vegg mellom to klasserom, har gjort at vi kunne ha de 20 elevene i klassen vi tok inn i 2022. Resterende kull har vært på ca 15-16 søkere og derfor har vi fått det til å gå opp med antall klasserom. Dersom vi også bruker 15 som maks elevtall, har vi faktisk i snitt fulle klasser ved skolestart.

Praktiske fag på yrkesfaglige linjer har lokk på 15 elever, og hvorfor skal det være annerledes med KDA? Vi er en praktisk linje og vi driver med verktøy, materialer og utstyr som tar mye plass både under arbeid og med ferdige oppgaver. Med tanke på HMS er det veldig uoversiktlig for en lærer med stor gruppe, når praktiske oppgaver krever mye oppmerksomhet ift nettopp verktøy og aktiviteter. Vi har ulike verksteder tvers over gangen for klasserommene, som heller ikke er utarbeidet for grupper på 20-30 elever. Med store grupper må derfor lærer ofte bevege seg mellom elevene i ulike rom, noe som senker grad av oversikt med tanke på HMS og mengde faglig oppfølging under arbeidet.

Dette må tas med i vurderingene som gjøres i forhold til nedleggelse av vår linje; - selv om vi er en studiespesialiserende linje, arbeider vi meget praktisk og omfattende i programfagene og bør ikke ha elevgrupper på 20-30 elever samtidig. Med det vil vår oppfyllingsprosent i forhold til antall elever ved KDA være mye bedre og realistisk.

KDA/Elvis er en høyst oppegående og aktiv linje, som også har samarbeidspartnere utenfor skolen. Vi blir ofte kontaktet for å bidra på lokale prosjekter, som sist år bestod av utarbeidelse av plan for by-badstue, julepynting av vinduer i tomme butikklokaler og gi Storgata et juleløft, logo til ungdomsprosjekt i Golfklubben og flere andre ting. Det er gull verdt for elevene å kunne sitte i et fagmiljø og bli verdsatt for sine meninger og arbeid. De vokser så utrolig på slike samarbeid.

KDA vg3 avholder hvert år en pepperkakehus-konkurranse med alle klasser på skolen, som ender opp en i en pepperkakehuslandsby ved Auditoriet før jul. Dette har blitt en populær og forventningsfull aktivitet KDA holder for skolen, som gir en god aktivitet i klassens time og felles glede og førjulsstemning for hele skolen. I tillegg har vi et pågående samarbeid med en Kunst og håndverkskole i Elverums vennskapsby Sunne i Sverige, som KDA vg 2 og 3 skal besøke og finne felles arbeidsmål med denne høsten. Det er så mye bra med KDA/Elvis.

En andel av våre elever skiller seg ut fra mengden, og vi har alltid noen som har følt på utenforskap i ungdomsskolen, som igjen gav høyt ufrivillig fravær. Det er en betinget bekymring at noen av disse ikke vil fullføre videregående skole om de tvinges inn i andre studieløp. Det er også en bekymring for disse om de må flytte på hybel for å gå på Hamar eller andre steder, langt unna sine trygge hjemme miljøer. Er det tatt med i betraktningene?

Det er mange ting som skal ivaretas, og vi har god erfaring på det ved avdeling KDA/Elvis. Vi har tett oppfølging, spesielt første året med både hjem og andre støtteapparat ved behov. Dette følges godt opp gjennom skoleårene her. Vi har ofte elever langveisfra, f.eks. Dalsbygda og Engerdal, hvor dagpendling ikke er en mulighet og hybel er løsningen. Da er god kommunikasjon og tett oppfølging fra lærer/skole en trygghet for foresatte. I tillegg kommer de normalt unna med et transportmiddel herfra til hjemkommunen, buss eller tog, uten å måtte bytte flere ganger. En studieplass på f.eks. Hamar eller Gjøvik, vil vanskeligjøre dette for mange elever, det vil skape lengre avstand og utrygghet for foreldre. Vi høster mange godord fra foreldre, takknemlige for utvikling og trygghet i skolehverdagen for ungdommene sine. Noen opplever utrolig rask fremgang både faglig og sosialt.

Våre søkere til KDA er gjerne elever med interesse for kunst, kreativitet og arkitektur. Klassene er ofte en blanding av målbevisste arkitektur eller kunstinteresserte unge som vil studere fagene videre, og mer forsiktige, kreative elever som falt utenfor store ungdomsmiljø der idrett og venneflokk er viktig. Alle utgjør en forskjell vi må ivareta i norsk videregående opplæring. Og det vil kanskje koste litt mer enn store klasser i vanlige studiespesialiserende klasser. Ved flere anledninger har våre avgangselever vært i høyeste klassesnitt karaktermessig.

Ved nedleggelse av KDA / Elvis, savner vi budsjett på hva fylket sparer på dette? Flere elevsøkere og opptak til Katta/Hamar vil måtte kreve en ombygging/utvidelse, skoleskysstilbudet må kanskje økes, og støtteapparat ift elever som faller ut fra videregående opplæring vil kanskje vokse. Ønsker vi den trenden?

Kongsvinger har flere kreative tilbud, om de mister KDA har de fremdeles kreative valgmuligheter. Slik er det ikke ved Elvis, vi vil bli tomme for kreativt fagtilbud, og en ny og fantastisk oppdatert avdeling med mye utstyr og kompetanse vil bli borte. Det vil også bli kostbar ombygging ved evt annet bruk. Det er mange minustall i dette regnestykket, som teller FOR OPPRETTTHOLDELSE AV KDA/ELVIS.

Trenden kortreist mat, søm av klær, redesign, bærekraftig hverdag og miljøbevissthet er stigende, og vi tror det vil gjøre de kreative linjene mer attraktive på sikt. Er det ikke da lurt å satse videre på dette istedenfor å legge ned? Langsiktig tenkning og framover handling vil styrke de kreative linjene, norsk skoleform, Innlandet fylkes allsidighet og Norges utvikling. Kreativitet og nyskaping er viktig i enhver utvikling.

Bevar Kunst, Design og Arkitektur ved Elverum videregående skole!

Med hilsen lærerne ved KDA/ Elvis;

Hilde Bjønne Johnson

Gunhild Olsen

Bente Holen Bakken

Vår bekymring for KDA nedlegges ved Elvis i korte trekk:

- Vi er sentret i region øst i Innlandet fylke; elever fra Tynset, Rena, Trysil, Løten og deler av Solør hit for undervisning i KDA fagene, hvor skal disse?
- Katta/Hamar har tilbudet, men der har de allerede fulle klasser og verksteder, kostbar utvidelse kan bli nødvendig
- Utvidet skolebusstilbud øker reisevei og kostnader
- Hybelboere vil bli flere, med dette mer oppfølging/støtteapparat
- Utenforskap i ungdomsskolen, høyt ufrivillig fravær, KDA/Elvis har ofte vært et godt sted – hva skjer med disse?
- KDA Sentrum er vurdert nedlagt, finnes alternative kreative fag på Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, samt Medier og kommunikasjon. Elvis mister kreativ praktisk linje.

Søking og oppfylingsgrad:

- Søking til KDA/Elvis har gjennomsnitt 15 elever i hver klasse
- Trendene tilsier at kreative fag er mer aktuelle, og at søking og nye linjer vil komme på sikt
- Kostbart å legge ned for så gjenopprette

Hvem er søkerne våre?

- Blanding av målbevisste arkitektur eller kunstinteresserte unge og mer forsiktige, kreative folk som føler seg utenfor
- Elever som ikke vil flytte på hybel og ukjente miljøer - Hvor vil fylket gjøre av den utsatte gruppen?
- Miljøet på KDA Elvis har også gjennom mange år hatt rykte på seg for å være inkluderende og forebyggende for utenforskap, elevene blomster og foreldre blir trygge

Økonomi

- KDA -avdelingen på ELVIS sto ferdig renoverert i 2020, flott avdeling, flott kostbart utstyr
- Ved nedleggelse kreves mer skoleskyss
- Flere hybelboere som kan falle utenfor, økt støtteapparat
- Ivareta faglærere

Betyr vi noe for lokalmiljøet?

Vi har i alle år samarbeidet med ulike lokale instanser med oppdrag, som f.eks:

- Julegatevinduer og by-badstue prosjekt i samarbeid med Elverum vekst.
- Utsmykking av rom
- Markedsføring -plakater eller logo
- Scenografi og kostyme
- Forslag på innredning i Ungdomsskolekantene.
- 3KDA holder årlig en pepperkakehuskonkurranse ved skolen før jul, samlende for hele skolen.
- Våre elever bidrar til arrangementet og som deltagere på UKM både lokalt og nasjonalt.
- Samarbeid med en kunst og håndverksskole i vennsbyen Sunne

Gjennomføringsgrad og resultater

- Alt fra skolens høyeste snitt, til elever som krever tett oppfølging faglig og sosialt
- Vi klarer å få de fleste greit gjennom, men noen faller ut hos oss i likhet med andre linjer
- Trygt KDA miljø, der de kanskje for første gang har hatt venner og fått karakter i flere fag.
- Ikke nedadgående ungdomskull i kommunen, elevplasser trengs ved Elverum vgs.

Fra elevene ved KDA/Elvis

Kjære politikere, hjelp oss å bevare Kunst, design og arkitektur på Elvis fordi:

- På KDA er det helt fantastisk miljø fordi alle er inkludert, og folk støtter hverandre, også på tvers av klasser.
- Vi har søkt her fordi vi vil jobbe kreativt og praktisk i tillegg til å få studiekompetanse.
- Vi blir mer motivert for skole, når vi har noen fag vi liker, da får vi bedre karakterer i andre fag også.
- KDA er siste sted med de fagene vi liker i mils omkrets, noen vet ikke hva de skulle søkt hvis de ikke gikk her.
- Noen reiser allerede langt for å for å gå her, da er det ikke lurt med ennå lenger vei, og det er ikke alle som får lov eller klarer å bo på hybel.
- Vi er viktige på skolen fordi det er viktig med mangfold. Vi bidrar også med å gjøre det fint for de andre på skolen når vi pynter til jul og sommeravslutninger, og har laget bilder som henger på andre avdelinger i skolen, og arrangerer sosial pepperkakehuskonkurranse for alle elever.
- Vi har tatt oppdrag fra mange som ønsker vår gratis hjelp i kommunen. Noe av det vi har gjort:
  - Utstillings-vinduer i julegata
  - Kulisser og pynt for kor
  - Laget logo for golfklubbens arbeid mot utenforskap
  - Arbeidsgruppe for bybadstue
- Hvis KDA blir borte, blir det ingen til å gjøre slike oppdrag, og heller ingen nye som kan studere Kunst, design og arkitekt-yrker videre.
- Dere vet ikke hva dere mister, før vi har blitt borte.
- Vi kan godt avtale at dere kommer en tur og ser hvor fint det er her.

MVH alle elever på KDA 2024